REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în fie-care ḍi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șese luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 210. **Brașov, Joi 23 Septemvrie (6 Octomvrie).** **1904.**

Cestiuni grave principiare.

Astă primăvară, când în congregațiunea comitatului Sibiiu s'au fost făcut din partea Românilor două propuneri de interes mare principiar pentru toți Nemaghiarii și de-o importanță specială pentru poporul român, ér congregațiunea a fost primit unanim ca aceste propuneri sĕ fie puse la ordinea ḍilei congregațiunei de tómnă — era permis de a spera, că, ajungênd în discuțiune aceste propuneri, ele vor fi resolvate în mod favorabil de adunarea comitatensă sibiiană.

Era permis de a o spera și mulți se vor fi și purtat până acum cu acéstă speranță. Cei-ce cunosc însĕ mai de-aprópe împrejurările de la noi, prevĕḍură contrariul, și contrariul s'a și întêmplat.

In congregația de alaltăeri, pe lângă alte cestiuni de interes mai mult local, erau puse la ordinea ḍilei: a) propunerea d-lui Nic. Ivan de a se înainta prin guvern o adresă către Majestatea Sa cu rugarea de a se restitui banii colectați în favorea ridicării unui monument pentru Avram Iancu; b) propunerea aceluiași membru român pentru a se face o representațiune la guvern, ca sĕ se revóce ordinul prin care se interḍice funcționarea partidului național român și sĕ se permită ținerea de adunări publice de către partidele politice, eventual sĕ fie regulat prin lege dreptul de întrunire.

Propunerile de mai sus ce i drept privesc direct nisce gravamine ale Românilor, ori și cine va recunósce însĕ, că ele sunt tot-odată de o însemnătate capitală principiară pentru tóte naționalitățile nemaghiare din acéstă țéră, prin urmare și pentru Sașii ardeleni, din sînul cărora se compune majoritatea congregației sibiiene.

Confișcarea banilor colectați pentru'n monument în memoria unui mare bărbat istoric al poporului român, ca Avram Iancu, pe basa unor motive imposibile ca acela, că Iancu ar fi fost „un trădător de patrie“, este un fapt, care creéză un precedent periculos și pentru compatrioții sași, cărora în consecență li-se póte interḍice ori-ce cinstire a memoriei bărbaților lor naționali din acea epocă, precum a fost martirul sas Roth.

Nu mai puțin prejudițios pentru libertatea constituțională și individuală a tuturor, chiar și a Maghiarilor, e faptul, că un guvern eșit din sînul parlamentului își permite a confisca dreptul cetățenilor de a se grupa în partide politice și a ținé adunări politice de partid în limitele trase de legile în vigóre. Sașii au și trebuit sĕ resimță mĕsura despotică și anticonstituțională a guvernului îndreptată contra partidului național român, căci li-s'a restrîns și lor dreptul de a ține adunări publice electorale pe basa grupării ca naționalitate.

Se tratéză deci de nisce cestiuni capitale principiare, și Sașii, ori cât de oportuniști ar fi ei, nu se pot esclude de la apĕrarea lor, fără de a-și tăia pentru tot-déuna crénga de sub picióre. Căci, deși aḍi partidul poporal săsesc e încă tolerat și adunările sale sunt tratate mai cu mănuși, nimic nu garantéză, că va rămâné tot așa, ci tóte indică, că și situația lui se póte schimba mai în rĕu, dăinuind fatalul sistem de guvernare actual.

Față cu ambele propuneri române comisiunea permanentă a comitatului Sibiiu, în care Sașii asemenea formézâ majoritatea, a luat o posițiune reservată și evasivă. Nu s'a declarat acea comisiune, care se pronunță mai întâiŭ asupra propunerilor înainte congregațiunei, nici pentru, nici contra lor și totuși le-a respins politicos, cum Sașii o sciu face atât de bine în casuri analóge, când nu voiesc sĕ supere pe cei de la putere, dér nici cu partea ceaaltă n'ar voi sĕ-o rumpă de tot.

Relativ la prima propunere trebue sĕ recunóscem, că desaprobarea din partea majorității săsesci a congregațiunei, a motivelor, pe basa cărora guvernul a fost confiscat banii adunați pentru monumentul lui Iancu, cuprinde în sine o positivă desavuare a procederii acestui guvern.

Dér observarea, că a cere intervenirea Majestății Sale în acéstă cestiune, ar fi o causă numai a interesenților, se contraḍice cu constatarea de mai sus. Căci cine sunt interesenții? — Românii. Și comitatul din ce popor se compune? Din Sași și Români. Deci comitatul, care trebue sĕ represente interesele întregii sale poporațiuni e dator, când vede, că guvernul sĕvîrșesce un act necorect și prejudițios, sĕ sară în ajutorul poporațiunei sale fără deosebire décă se tratéză de Sași ori de Români.

Incât pentru a doua cestiune, a libertății grupărilor și adunărilor de partid, majoritatea săséscă a congregației s'a ferit chiar de a atinge măcar acéstă cestiune și a rĕspuns numai evasiv, ventilând esclusiv acel punct al propunerei Ivan, care suleva numai cestiunea eventuală a regulării dreptului de întruniri prin lege.

Nici nu era de așteptat altceva în situațiunea actuală, când Sașii fac parte chiar din partidul guvernului. Nici n'avem sĕ ne așteptăm ca vre-odată causa partidului nostru național sĕ afle vr'un sprijin din partea majorităților influințate de guvern ale municipiilor.

Acéstă causă vitală pentru noi și pentru succesul luptelor nóstre de emancipere rĕmâne sĕ o resolvăm noi Românii înși-ne, fără de a mai aștepta vr'un ajutor strĕin, prin înțelepciune, energie și devotament sincer și neclintit.

Rĕsboiŭ vamal cu România? Din *Bucurescĭ* i-se telegrafiéză ḍiarului „Budapesti Hirlap“: Ministrul comun de esterne *Goluchowski* a făcut guvernului român propunerea, ca până la aranjarea cestiunei convenției comerciale, sĕ se înfiinţeze un provisoriu de un an. *Propunerea acésta n'a fost primită până acum.* Décă nu va succede a-se găsi un mod óre-care de soluțiune, atunci raporturile comerciale între Austro-Ungaria si România ar lua caracterul unui *rĕsboiŭ vamal latent.* Noul tarif vamal român, care întră în vigóre încă la 1 Decemvrie n., conține taxe vamale la cari convenția actuală nu póte fi obligată, deci guvernul român va pune sub vamă fórte multe mărfuri, cari se esportă din Austro-Ungaria (în România).

La acésta adaugem, că negocierile pentru convenția comercială între România și Austro-Ungaria nu vor începe de cât în cursul lunei Noemvrie, așa încât ele nu vor fi terminate până la 1 Dec. când guvernul român urméză sĕ pună în aplicare noul tarif vamal.

O întrebare economică ce se impune.

II.

Cam tot așa este și în ce privesce directiva, ce o putea da și avé literatura economică și revirimentul ce-l póte produce ea. Sĕ se adreseze

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS„.

(3)

Feréstra sclipitóre.

De F. Clemens.

— Urmare. —

2.

In Tarbes, orașul comercial de pe Adour, prietenii se despărțiră.

Roche-Bartelot se dĕdu jos, pe când Jean Moulin și-a urmat drumul spre Cauterets. Moulin era nu numai un funcționar dibaciŭ de poliție, dér și un amic entusiast al naturei. Ii salta inima de bucurie, când zări piscurile Pireneilor desfășurându-se înaintea ochilor și când de la gară a făcut pe jos cei câți-va kilometri prin valea romantică, unde la o înălțime de aprópe o miie de metri este situată stațiunea balneară Cauterets, fericirea lui era completă. Prin vale vîjăia un pĕrău săltăreț de munte. Indată-ce însĕ a zărit din depărtare casele, amicul naturei se prefăcu érăși detectiv, omul se prefăcu funcționar și de-acum înainte alt gând nu avea, afară de însărcinarea ce i-se încredințase.

In orașel nu s'a oprit mult. Cerù la biurou lista locuințelor, întrebă după odăi între cari și după quartirul locotenentului Gérard.

„Ah, casa unde a locuit Gérard e departe!“ rĕspunse funcționarul de la biurou.

„Departe?“

„Da, mai bine de-o jumĕtate de oră de la oraș, lângă casarma soldaților de la vamă“.

„Atunci nu e pentru mine. Distanța de la oraș mi-ar conveni ce e drept, căci eu caut tocmai liniștea și singurătatea, dér lângă o casarmă...“

„Pardon, domnule! Nu trebue sĕ vĕ faceți idee, că ar fi o casarmă cu soldați mulți și cu sgomot mare. Numĕrul păzitorilor de graniță este fórte mic și în privința acésta nu trebue sĕ vĕ temeți, că veți fi supĕrați. Este o liniște completă“.

„Regiunea este încântătóre?“

„Da. Este o regiune din cele mai bogate în frumusețile naturei“.

„Atunci vréu sĕ vĕd locuința“.

„Insĕ...“

„Ce însĕ? Mai este vr'un cusur?“

„Hm... nu sciu. N'ați audit, că în părțile acestea a dispărut un ofițer fără a i-se mai da de urmă, probabil a fost ucis?“

„Ba da, îmi aduc aminte“.

„Ei bine, ofițerul locuia tocmai în casa acésta. Nu aparține erarului, dér fiind așa aprópe de casarmă, ofițerii o luau în tot-déuna cu chirie“.

„Dór n'a fost omorît ofițerul chiar în acea locuință?“

„Asta nu!“

„Atunci am sĕ caut se vĕd totuși casa“.

Detectivul n'a mai zăbovit sĕ vadă și alte odăi, ci luându-și un conducĕtor, se duse spre locuința locotenentului dispărut. Regiunea se deschidea înaintea lui din ce în ce mai pompósă. De ambele părți se înălțau nisce păreți de stânci îmbrăcați în verdele sombru al molidvilor, ér casa, ce voia sĕ aléga era într'o căldare adâncă, de unde nu se puteau vedé decât munții, pădurea și cerul.

Inainte de a întra în casă, Moulin își achită conducĕtorul, apoi bătu la ușă. Imediat deschise Silvin. Moulin îl mĕsură de sus până jos și cunoscu numai decât că ordonanța este om oredincios și cinstit. Moulin îi întinse mâna ca unui prieten și apoi își luă odăița în posesiune.

In timp ce se aranja în odăiță, Moulin puse pe ordonanță sĕ-i povestéscă tótă șiretenia lucrului. Ordonanța i-a confirmat tot, ceea-ce el scia din informațiunea primită la Paris. Tot așa și locotenentu Autremont, căruia s'a presentat după aceea.

„S'au făcut în adevĕr tóte cercetările posibile, pentru a găsi pe cel dispărut?“ întrebă Moulin.

„Tóte. Timp de opt ḍile patrulele companiei au cutrierat tóte colțurile și văgăunile și au scormonit tóte ascunḍĕtórele munților, întru cât erau accesibile.“

deci şi ea direct poporului de rênd, ori inteligenţei sale? S'ar putea şi una, şi alta.

Décă vom arunca o privire fugitivă asupra literaturei nóstre economice de până acum, vom găsi, că influinţa şi resultatul ce ea a dat, a fost fórte modest şi n'a putut produce între Românii de dincóce de Carpaţi un reveriment în favorul agriculturei raţionale. Vom lăsa la o parte cărţile ocasionale de agricultură apărute până acum în limba română de ómeni streini de ramura agronomiei: Cartea de agricultură a d-lui G. Moian, învĕţător de desterităţi (lucrul manual), Tratatul de *Crescerea vitelor*, scris de un profesor de limba francesă din Iaşi, şi *Economia rurală* cea scrisă de 12 preoţi, cari au fost închişi în penitenciarul din Seghedin, — căci nu am vroi sĕ răpim timpul cetitorului cu recensiunea lor. Nici diferitele poveţe şi instrucţiuni economice ale unui zelos învĕţător sătesc diletant.

Din revistele de specialitatea agriculturei, ce apar în limba română, „Gazeta Săteanului“ numai numirea o avea pentru sătean; dér încolo era revistă enciclopedică pentru pătura cultă. Diarul societăţii centrale de agricultură al marilor arêndaşi din România se adreséză esclusiv sătenilor şi se împarte la tóte şcólele din ţéră—„Agrarul“ apĕră interesele marilor proprietari agrari din România şi încă n'are o ţintă bine definită în ceea-ce privesce progresul agriculturei, căci revistele marilor cultivatori de moşii şi domenii natural ar fi sĕ promoveze şi sĕ desvólte esigenţele şi progresul culturei mari. La noi „Revista economică“ organul oficios al băncilor, încă n'a adus nici un singur articol din ramurile agriculturei sistematice.

Vom lua acum numai 3—4 reviste scrise de specialişti şi profesori de agricultură. Regretatul Ştefan Pop, fost profesor multă vreme la Blaşiu, la preparandie şi Seminarul teologic,—îşi scotea şi un jurnal „Economul“ — a încercat sĕ compună un Manual de agricultură, special pentru trebuinţele ţĕranului nostru, pe care îl întitulase *Economia Rurală*, dér n'a reuşit. Cartea sa nu s'a bucurat de trecere şi de iubirea poporului nici până-ce era în viéţă autorul, care s'a mutat în urmă la Bucuresci. D-l Ştefan Pop era om cu cultură superióră, bun pedagog şi om cu vederi largi şi în cele economice şi cu esperienţă îndelungată; deci nime nu-l póte bănui, că n'a cunoscut nevoile ţĕranului nostru şi n'a voit sĕ-l ajute.

Profesorul Dr. Popovici Lupa, însărcinat de Casa Şcólelor din Bucuresci, a încercat sĕ compună un op elementar de agricultură, care sĕ fie ieftin, destinat de a servi ca Manual didactic pentru şcólele elementare de agricultură, pentru şcólele sătesci şi de carte de consultat pentru învĕţătorii sătesci. Cartea fiind subvenţionată şi tipărită pe spesele Casei Şcólelor, autorul a putut sĕ-o scótă şi dea pe un preţ destul de ieftin. Agrologia şi cultura plantelor la olaltă cu 2 lei; n'are nimeni de a-se plânge, că n'ar fi destul de ieftină. Resultatul practic? In şcólele elementare de agricultură nu s'a putut introduce ca manual didactic în şcólele sătesci cu atât mai puţin, ér învĕţătorii se plâng, că nu se pot servi de ea.

Un alt confrate, director şi profesor la o şcólă română de agricultură de curênd înfiinţată, ne scrie, că dênsul a compilat, tradus şi copiat şi a făcut un manual complect de economie, cam 20 cóle de tipar, indiferent, décă autorii, după cari a lnat, a copiat şi tradus sunt din cei mai buni, şi décă aprecierile lor se potrivesc cu raporturile nóstre sociale, economia de sol şi climă, ori ba şi décă manualul este bine scris într'un stil uşor şi la înţelesul poporului, ori ba? L'am sfătuit sĕ o mai ţină, şi sĕ nu o publice, căci pe lângă muncă se angajéză în cheltueli mari, pe cari nici după dece ani nu şi-le va întórce. Noi toţi într'un interval de 30 de ani, n'am reuşit sĕ dăm aceea ce vroesce(?) poporul, şi dênsul după 3 ani deja, sĕ o fi găsit, şi încă după autori streini!! Bunăvoinţa şi munca de sigur, că nici dênsului nu i-se pot contesta.

Bibliotecele poporale economice ale „Asociaţiunei“ şi ale „Domeniilor Corónei“, după broşurele apărute până acum, pe motivul ieftinătăţii, le putem trece cu vederea, mai cu sémă, că multe din ele sunt compilate de ómeni streini de materie, ce vor sĕ o infiltreze în alţii. Cu literatura economică poporală deci n'am reuşit şi cu greu se va produce un reviriment, când maioritatea poporului cultivator abia scie ceti şi scrie.

(Va urma.)

Deschiderea conferinţei interparlamentare pentru arbitragiu şi pace s'a făcut cu mare solemnitate alaltă-eri în Boston. D-l Hay, secretar de Stat la ministerul afacerilor streine, a urat bunăvenire delegaţilor în numele guvernului, şi a declarat, că preşedintele republicei Roosevelt examinéză cestiunea de a negocia cu acele state europene, cari ar dori încheiarea unor tratate de arbitragiu. D-l Hay exprimă speranţa de a puté supune aceste tratate Senatului în cursul viitórei ierni. Tot de-odată d-l Hay a reînnoit declaraţia, că d-l Roosevelt are intenţiunea de a învita guvernele sĕ continue opera conferenţei de pace de la Haga şi în acéstă privinţă are speranţa de a puté atrage, în curênd, atenţiunea guvernelor asupra cestiunei contrabandei, momentul actual fiind nepotrivit, căci cestiunea póte fi pusă în legătură cu rĕsboiul ruso-japones.

Din Macedonia sosesc éraşi sciri neliniştitóre. După o telegramă din Belgrad, bandele bulgare prigonesc pe locuitorii sêrbi din Macedonia. Autorităţile turcesci nu i apĕră. Comitagii condamnă la mórte pe locuitorii sêrbi mai bogaţi *şi-i ucid în mod barbar.* Acéstă pustiire a elementului sêrbesc neliniştesce în mare grad guvernul sêrbesc. Ministrul sêrbesc de esterne *Pasici* a chemat la Belgrad pe consulul *Ristici* din Üsküb, care a avut o lungă conferenţă cu Pasici, ér acésta a cerut o audienţă la rege. Se aştéptă cu mare încordare decisiunea guvernului. Probabil, că evenimentele aceste vor grăbi călĕtoria regelui Petru la Euxinograd. Se crede, că guvernul sêrbesc va adresa Turciei o notă de protestare, ér marilor puteri un memorand.

Combaterea malariei.

De Dr. I. Popp, medic-colonel.

(4) (Urmare.)

Se mai citéză împotriva teoriei acesteia şi faptul că mulţi marinari cari sunt nevoiţi a-se aprovisiona cu apă potabilă pe cóstele infectate cu malaria, nu se îmbolnăvesc de acéstă bólă, décă se păzesc şi observă precauţiunea de a nu debarca pe uscat. Norton a demonstrat, că întroducerea de apă de beut ireproşabilă în fortăreţele infectate n'a putut sĕ reducă intensitatea malariei.

Nici teoria aerului nu s'a putut susţiné. Ea nu se putea aduce în consonanţă cu hipotesa că localităţi grav infectate pot se fie în vecinătate cu localităţi aprópe imune şi că navigatorii, cari debarcă la un mal din apropierea unei localităţi infectate, însĕ nu întră mai departe pe uscat, n'au căpĕtat bóla, pe când décă aerul ar conţiné veninul, atunci ar trebui sĕ-l propage la distanţe mai mici.

Atunci s'a ivit teoria ţînţarilor cunoscută deja de Romani. Cel dintâiu a fost *Laucisi*, care a descris pe aceşti ţînţari ca propagatori ai infecţiunei. La 1883 medicul american *King* a enunţat bănuiala în privinţa ţînţarilor ordinari. Laveran (1891), Koch (1892) şi Manson (1894) au susţinut hotărît acéstă teorie. După-ce Manson a descoperit, că un mosquito este mijlocitorul vermelui filar (Fadenwurm), medicul militar engles Ross, din India, a tratat cestiunea mai de-aprópe. El a făcut cercetări migălóse asupra ţînţarilor, făcu la 1896 experimente cu înţepături de mosquitos asupra bolnavului de malaria şi la 1897 a putut sĕ descopere parazitii malariei în doi ţînţari (anopheles) pe cari el i-a cultivat din larve şi i-a hrănit cu sânge infectat de malaria. Pas de pas a urmărit el apoi desvoltarea parasiţilor malariei în corpul ţînţarilor şi a demonstrat că specia de ţînţari numită cu terminul scientific *anopheles sunt isvorul şi purtătorii infecţiunei.*

Independent de Ross a ajuns şi *Grossi*, zoologul italian, la acelaşi resultat. El a descoperit la 22 Maiu 1899 pe „adevĕratul spion“ al bólei, pe aşa numitul *anopheles claviger.* Dovada clasică pentru tesa anopheles a adus'o *Manson* la 1900. A cerut sĕ i-se trimită la Londra anopholes-i infectaţi cu paraziţi din sângele ómenilor îmbolnăviţi de malaria. Aceşti ţînţari l'au înţĕpat de câteva ori pe tînĕrul Manson. Urmarea a fost că Manson s'a îmbolnăvit la 12 dile de friguri intermitente tipice. Aşa dér ţînţarii numiţi *anopheles-i* au produs malaria la un individ, care mai nainte nici odată nu suferise de acéstă bólă şi chiar şi locul unde s'a făcut experimentul era cu desăvîrşire imun de malaria.

Este constatat aşa-dér, că malaria considerată până acuma ca prototipul bólelor miasmatice, de fapt este o bólă *tipică contagiósă*, contagiul însĕ nu se face direct de la om la om, ci prin mijlocirea ţînţarilor anopheles. Paraziţii malariei trebue sĕ trécă întâiu de la om în corpul ţînţarilor anopheles, spre a-şi face acolo desvoltarea prin care sĕ fie din nou capabili a infecta ómenii.

Deja *Laveran* cu ocasiunea descoperirei sale epocale a paraziţilor malariei a observat, că unii individi parasitari au capabilitatea de a secreta formaţiuni celulare fórte mobile. Cercetând mai departe, a aflat că secretarea acésta nu este proprie tuturor parasiţilor, ci numai individilor la aparenţă sterili, avênd mai tot-d'auna forma semilunară, la cari un stadiu de maturitate cu segmentaţiune în mai multe corpuri parţiale, adecă paraziţi tineri, nu se pot observa. Aceste forme de parasiţi, repetăm, la aparenţă sterili, a semilunelor şi discurilor sferice, la îmbolnăvirile próspete, va sĕ dică la primele accese de friguri, décă se esaminéză sângele, abia se pot constata. Repetându-se însĕ frigurile ei se ivesc mai des şi sunt aşa de resistenţi, încât chiar şi casurile, la aparenţă cu efect de tratament cu chinină, parasiţii le supravieţuiesc şi în cas de recidivă a frigurilor, — ceea-ce se întîmplă adesea după mai multe luni, — se pot găsi în sânge, chiar şi în casul când o nouă infecţiune ar fi cu desăvîrşire esclusă prin împrejurările externe. (Părăsirea regiunei bântuită de malaria).

(Va urma.)

Din congregaţiunea comitatului Sibiiu.

Am amintit deja în numĕrul de eri la ultimele sciri, că Dr. Liviu *Lemenyi* în numele clubului român a declarat, că Românii nu iau parte la actul alegerii fisolgăbirĕului din Cisnădie şi a celorlalte alegeri succesive la posturile devenite vacante, fiind-că prin desconsiderarea dorinţelor lor referitóre la aceste alegeri, se simt neîndreptăţiţi. *Toţi membrii români au părăsit sala pentru durata alegerii.*

„Şi totul de geaba?“

„Absolut nimic nu s'a putut găsi.

Moulin se uita aiurit în pămênt.

„Ce aveţi de gând sĕ faceţi înainte de tóte?“ întrebà ofiţerul după o pausă.

„Am sĕ mĕ amestec printre public, voiu ispiti locuitorii, voiu merge în escursiuni spre a face cunoscinţă cu ţeranii din împrejurime. Nu mĕ îndoiesc că aceştia cunosc mai mulţi individi bănuiţi că fac contrabandă şi îmi vor atrage atenţia asupra lor“.

„Credeţi că bietul Gérard a fost victima chemării sale?“

„Alt-ceva nu-mi pot închipui. Cine sĕ fi putut avé interes la omorîrea lui? De altmintrea ce fel de ofiţer era?

„Era un ofiţer fórte brav“.

„Il iubeau subalternii?

„Erau gata sĕ trécă prin foc pentru dênsul“.

„N'avea duşmani?“

„Pe nimeni, afară de contrabandişti“.

„Şi ce fel de viéţă ducea?“

„Ireproşabilă“.

„Nu sciţi sĕ fi avut vr'o dragoste, din pricina căreia sĕ-şi fi atras vr'o duşmănie?

„Nimica. Gérard avea la Toulouse logodnică, dér pe cât sciu eu, nimeni nu-l duşmănia din pricina acésta.“

„Ne-au mai rĕmas contrabandiştii! Décă îmi alcătuiţi o listă despre individii suspecţi, pot sĕ-mi încep cercetările încă astădi.“ Peste o oră Moulin avea lista. După ce a studiat'o cu de-amĕnuntul, şi-a început lucrarea. Tótă diua cutriera împrejurimile, stetea de vorbă cu ţĕranii şi industriaşii, întra pe la birturile părăsite până la îndepărtările cele mai mari. Tóte în zadar. Nicăiri vr'o urmă. Nici măcar umbra vr'unei umbre.

Intr'o diminéţă se sculà fórte indispus şi începù sĕ se îmbrace. Işi alesese din adins odaia, în care a locuit locotenentul dispărut. Nu că ar fi aşteptat de la acéstă alegere vr'o promovare a cercetărilor sale însĕ nu voia sĕ lase neobservată nici o mĕsură ce ar fi putut avé vr'o valóre cât de neînsemnată întru ajungerea scopului. Stetea gânditor la feréstră, singura feréstră ce oavea mica cameră, şi privea distrat la pĕretele de stânci, ce se înălţa faţă 'n faţă. Sórele lumina tocmai piscurile munţilor din împrejurime. Moulin nu putea sĕ vadă sórele, căci era ascuns după munţi şi se delecta numai în reflexul luminei ce cădea asupra piscurilor. Arborii erau scăldaţi într'o lumină arămie.

Detectivul însĕ mai observà un lucru. Printre molidvii chirciţi din vêrful stâncilor zări ceva sclipind, par-că ar fi o suprafaţă mai mare de sticlă, de care se reflecta lumina sórelui. Intâiu nu a dat nici o importanţă acestui fenomen, după ce însĕ se uità mai îndelungat, se întrebà óre ce obiect póte sĕ fie acolo, care produce sclipirea? Póte o suprafaţă de apă? Nu, căci atunci n'ar fi putut observa de jos strălucirea. Nu putea sĕ fie decât un obiect care avea o posiţie verticală. Mai aruncà o privire într'acolo, dér reflexul dispăruse şi nu-l mai putù descoperi.

(Va urma.)

In privinţa propunerei d-lui Nicolae *Ivan*, referitóre la fondul *Iancu*, s'a presentat congregaţiunei următórea expunere:

„Ministrul de interne a ordonat la 1895 sechestrarea banilor adunaţi spre a ridica un monument lui Avram Iancu pe motiv, că *„eternisarea trădătorului de patrie ar fi identică cu proclamarea celui mai negru fanatism naţional“*. In conformitate cu acésta, la ordinul ministrului de interne în anul 1900 a fost sechestrat libretul de depunere asupra sumelor adunate de Titu Liviu *Albini*, ce era depus la „Asociaţiune“, până se va decide de către guvern felul cum va fi de întrebuinţat acea sumă. Rugămintea „Asociaţiunei“ adresată ministrului pentru liberarea acelei sume, séu cel puţin sĕ fie ascultată „Asociaţiunea“ în privinţa întrebuinţării sumei nu s'a putut împlini, deórece în privinţa acésta numai autoritatea este în drept a decide.

„De órece din actul de graţie al Maiestăţii Sale, prin care permite repatriarea osĕmintelor lui Rakoczy, „stigmatisat în legile ţĕrii ca trădător de patrie“, se vede că M. Sa doresce sĕ-şi mulţuméscă tóte popórele, N. *Ivan* propune a se cere de la M. Sa un asemenea act de graţie, spre a mulţumi pe Românii insultaţi prin stigmatisarea lui Iancu şi sĕ li-se permită Românilor a ridica un moment eroului naţional Iancu“.

Comitetul permanent a făcut următórea propunere:

„Deşi congregaţia municipală nu póte recunósce ca juste motivele, pe carĭ s'a ordonat la timpul sĕu sechestrarea fondului destinat pentru ridicarea unui monument lui Iancu, *totuşi crede, că invocarea graţiei M. Sale este tréba celor interesaţi — şi comitatul nu se simte competent a se amesteca in acéstă afacere*“.

Propunerea comitetului permanent după o desbatere la care au luat parte d-nii *Ivan*, Dr. *Lemenyi*, — Dr. *Bruckner* şi *Wittstock*, s'a admis cu majoritate de voturĭ.

Tot în şedinţa acésta a fost la ordinea ḑilei propunerea d-lui *Ivan* în privinţa unei adrese, care sĕ se înainteze guvernului, cerêndu-se revocarea ordinului referitor la *disolvarea partidului naţional român*, pentru-ca partidele politice sĕ pótă ţine întrunirĭ, eventual cerêndu-se regularea dreptului de întrunire prin o lege specială.

Comitetul permanent a făcut propunerea, ca *actualmente sĕ nu se facă altă adresă* în privinţa acésta, deórece comitatul Sibiiului a cerut deja anul trecut regularea dreptului de întrunire prin o lege specială.

Propunerea comitetului sprijinită de Dr. *Bruckner* şi *Wittstock* a fost primită cu majoritate, şi prin urmare propunerea susţinută de d-l Ivan a cădut.

Rĕsboiul ruso-japones.

Situaţia în Manciuria.

După scirile din urmă, Japonesii, carĭ au început sĕ înainteze acum vr'o două sĕptĕmânĭ spre Mukden, merg înainte fórte încet şi grosul trupelor lor se află tot acolo unde se aflau la 15 Sept. Avangardele lor însĕ sunt în contact continuu cu avangardele Ruşilor spre sud de fluviul Hun. Nu trece ḑi în care sĕ nu se dea câte-o ciocnire.

„Times“ din Londra află din Tokio, că la fluviul Hun nu se află decât două divisiunĭ rusescĭ, ér patru divisiunĭ sunt în Mukden. Cealaltă parte a trupelor lui *Kuropatkin* s'ar fi retras la Tienling, unde Ruşii lucréză la fortificarea posiţiunilor lor de luptă. Grosul trupelor japonese se găsesce cam la 20 milurĭ spre nord de Liaoyang.

„Tageblatt“ din Berlin află din Mukden, că starea sănĕtăţii trupelor rusescĭ e bună. Singuraticele batalióne sunt aḑĭ mai tarĭ ca la Liaoyang. Armata întrégă se află sub comanda supremă a lui Kuropatkin. Japonesii se intăresc cu şanţurĭ şi la Liaoyang şi Hayciŏng arangiéză cuartire de iérnă.

Asediarea Port-Arthurului.— Lupte crâncene.

Agenţia *„Reuter“* primesce din *Cifu* următórea telegramă: Cu ocasiunea ultimului asalt contra Port-Arthurului, Japonesii au atacat de repeţite-orĭ colina Cărbunelui, fórte importantă pentru Ruşĭ. La 22 Septemvrie *Japonesii au ocupat acéstă posiţiune.* Deórece recucerirea ei de către Ruşĭ ar fi fost un lucru fórte cutezat, generalul *Stössel* n'a voit sĕ dea ordin pentru acésta, ci a invitat numai pe cei-ce voiesc sĕ ia parte ca voluntarĭ la atacul acesta. Toţĭ, carĭ au fost întrebaţĭ, s'au declarat gata a intra în foc. Ofiţerii şi soldaţii s'au înarmat cu granate ce se pot arunca cu mâna. *După o teribilă luptă li-a succes Ruşilor a isgoni pe Japonesĭ din tóte posiţiunile.* Ruşii afirmă, că în cele 4 ḑile de luptă, pierderile Japonesilor au fost de *10,000*. Generalul *Stössel* a dat un manifest, în care mulţumesce lui Dumneḑeu şi eroicilor apĕrătorĭ, pentru respingerea asalturilor inimicului.

Diarele din *Londra* publică următórea telegramă cu data de 3 Octomvrie: Erĭ au sosit la Cifu 80 de Chinesĭ din Porth-Arthur. Ei afirmă, că atacul de la 26 Septemvrie al Japonesilor contra fortăreţei *s'a sfîrşit cu enorme pierderĭ japonese.* Au cădut cel puţin 50,000 de ómenĭ (?) Luptele au fost nespus de sĕlbatice. Japonesii au dat năvală până şi contra baionetelor rusescĭ, aşa că se luptau piept la piept. Şanţurile s'au umplut de cadavre. Japonesii însĕ, furioşĭ, au atacat din nou şi de trei orĭ au repetat asaltul, ajungênd până sub zidurile rusescĭ, însĕ glónţele ce cădeau ca plóia, *i-au nimicit aprópe pe toţĭ.* Japonesii au mai desfăşurat o înverşunată resistenţă la o redută, dér au trebuit sĕ se retragă în urma focului ucidĕtor al Ruşilor.

Étă acum ce se mai anunţă din *Londra:* Despre luptele de la Port-Arthur sosesc amĕnunte înfiorătóre. Se afirmă, că la 22 Septemvrie când Ruşii au făcut o erupţiune din fortăréţă, s'a desfăşurat o luptă aşa de turbată între duşmanĭ, încât dintr'un regiment japones n'a rĕmas aprópe nicĭ un om; 4000 de Japonesĭ au căḑut. Un batalion japones, care lupta în vale, a fost topit pâna la ultimul om de către Ruşĭ. Un al doilea batalion a fost strîmtorat în şanţurĭ şi a fost măcelărit. Un al treilea batalion a fost gonit în reţele de sîrmă electrică şi a fost pustiit total.

„Daily Chronicle“ primesce scirea, că Sâmbăta trecută a fost un scurt armistiţiu la Port-Arthur pentru îngroparea morţilor. Ofiţerii inimicĭ s'au salutat cu politeţă, ér după înmormêntarea celor căḑuţĭ lupta s'a început din nou. In decursul armistiţiului Ruşii au întrebat ironic pe Japonesĭ, décă au şi ei atâtea provisiunĭ ca garnisóna fortăreţei?

Faţă cu scirile ḑiarelor englese, se anunţă din *Tokio*, că asediaţii sufer lipse marĭ. Flota ruséscă din port e rĕu strîmtorată, încât se aşteptă o nouă încercare de a-se refugia. Tot din Tokio se vestesce, că artileria japonesă dominéză acum portul întreg.

Kuropatkin — comandant suprem.

Din *Petersburg* se anunţă următórele: Ţarul a numit pe *Kuropatkin comandant suprem al ambelor armate rusescĭ. Alexiew* rĕmâne locţiitor, însĕ nu se va ocupa decât cu afacerĭ civile. Comandantul armatei întâiu va fi *Linevicĭ*, comandantul armatei a dóua *Grippenberg*, care la mijlocul lunei Octomvrie va pleca în Asia orientală. Marele duce Alexandru *Mihailovicĭ* a plecat în Caucas. Prin acésta se desminte svonul, că marele duce ar fi fost numit comandant suprem în Manciuria.

SCIRILE DILEI.

— 22 Septemvrie v.

Afacerea şcólelor catolice din România. Incidentul întêmplat in institutul „Notre Dame de Sion“ din Galaţĭ cu fraţiĭ Basarabeanu a avut drept urmare o investigaţie nouă, ordonată de ministrul român de culte şi instrucţiune publică. In urma acestui nou ordin d-l inspector Teodoru a plecat la Galaţĭ, unde a luat interogatorii superiórei şcólei, mai multor călugăriţe şi persóne, care au asistat la scena regretabilă cu fraţiĭ Basarabeanu. Din Galaţĭ d-l Teodoru a plecat la Brăila, unde a interogat pe dómna Basarabeanu şi pe fii ei. Tóte actele au fost transpuse apoi ministrului Haret şi au fost cetite şi desbătute în consiliul de miniştri, care s'a ţinut Lunĭ în Sinaia.

Un învĕţat român la museul etnologic din Cluşiŭ. Foile din Cluşiŭ publică următórea scire: „D-l Dr. Iosif *Popoviciŭ* distinsul filolog român, docent la universitatea din Viena şi custode al seminarului român de la acea universitate, a întreprins o călĕtorie de studiĭ prin Italia, Franţa şi Ungaria cu sprijinul guvernului român. D-l Popovicĭ se interesézá cu deosebire de ornamentica poporală română şi trecênd prin Cluşiŭ a visitat însoţit de protopopul Dr. *Daianu* numĕrul etnologic ce se află în casele lui „Matieş-craiŭ“. Invĕţatul român s'a interesat mai ales de obiectele referitóre la viéţa poporului român şi a relevat înaintea d-lui Dr. *Hermann*, directorul museului, importanţa deosebită a unor obiecte. Tot odată a promis, că la întórcere se va opri pentru timp mai îndelungat la Cluşiŭ spre a face studiĭ mai aprofundate.

Industria de casă ungară în Danemarca. Eric Ritzau a deschis în Copenhaga un magazin de ţesăturĭ, broderiĭ şi alte obiecte ale industriei de casă din Ungaria. După cum cetim în foile ungurescĭ, articolele industriei de casă din Ungaria se bucură de mare trecere în Danemarca şi d-l Ritzau îşĭ va lărgi magazinul. Spre acest scop el va întreprinde o călĕtorie în Ungaria, începênd de la Verşeţ pe la Seghedin, Bichiş, Huedin, Călata şi până la Braşov. Din itinerarul acesta se vede, că comersantul danes se interesézá cu deosebire de industria de casă a regiunilor locuite de Românĭ şi numitele articole despre carĭ se ḑice, că ar fi producte ungurescĭ. în bună parte vor fi de sigur productele ţĕrancelor române.

Conflict militar la graniţa româno-bulgară „Cronica“ primesce din Asarlâc următórea telegramă: Sâmbătă 18 Sept. pe când grănicerii românĭ Ifrim şi Bădăran escortau o căruţă prinsă cu contrabandă, patru soldaţĭ bulgarĭ au tras focurĭ de puşcă asupra grănicerilor. Grănicerii au rĕspuns şi ei cu focurĭ. Un soldat bulgar a fost ucis, ér altul rănit. In timpul luptei au fost omorîţĭ doi cai. Casul fiind grav, va fi adus la cunoscinţa ministerului de externe, care va ordona o anchetă pentru stabilirea responsabilităţilor.

Ciocnire între Grecĭ şi Bulgarĭ. Se telegrafiéză din Salonic, că lângă satul Tzengo, în districtul Vodena, s'a dat o luptă între o bandă de Grecĭ macedonenĭ şi comitagii bulgarĭ. Doi grecĭ au fost ucişĭ şi 5 grav răniţĭ. Nouĕ Bulgarĭ au fost ucişĭ şi 15 răniţĭ. Aceştĭ răniţĭ au fost făcuţĭ prisonierĭ de banda grecéscă. Comitagii bulgarĭ, spre a-şĭ rĕsbuna de acésta, au năvălit în satele Griva şi Waraviţa şi au răpit şépte notabilĭ grecĭ pe care i-au torturat oribil, scoţêndu-le dinţii şi ochii, tăindu-le urechile şi nasurile. Toţĭ aceştĭ notabilĭ au murit. Doi alţĭ notabilĭ grecĭ din localitatea Prokassa au fost de asemenea răpiţĭ şi nu se scie nimic de sórtea lor. Pe lângă satele Klibessi şi Grawitza au apărut nouĕ bande grecescĭ.

Lupta cu un nebun. In Vêrşeţ s'a întêmplat Vinerĭ un cas sensaţional. Un ţĕran român cu numele G. Drăghia, căruia i-se vînduse averea, a înebunit şi ducêndu-se la gară s'a suit într'un vagon sĕ mérgă la Timişóra. Neavênd bilet, ţĕranul a fost somat sĕ se dea jos. Drăghia însĕ n'a vrut sĕ urmeze somaţia şi scoţênd un revolver, a împuşcat doi poliţişti. Vagonul a fost scos de pe linie şi dus în remisa de vagóne, unde ţĕranul a stat de la órele 5 diminéţa până la miaḑăḑi, împuşcând încă pe un impiegat, care a avut curagiul sĕ între la el. In sfîrşit s'a hotărît sĕ iésă de bună voie şi atuncĭ jandarmiĭ luându-l în urmărire, l'au împuşcat.

Biletele pentru representaţia diletanţilor, ce se va da Duminecă séra în sala renovată de la hotel Orient Nr. 1, se află de vêndare la librăria d-lui N. Ciurcu. In numĕrul de mâne vom spune ceva despre valórea literară a pieselor, ce se vor representa.

Horoscopul moştenitorului italian. Un astrolog italian cu numele Papus a stabilit horoscopul noului principe moştenitor al Italiei, consultând situaţia planetelor în ora nascerei acestui principe. Étă acel horoscop: „Principele de Piemont îşĭ va avé slăbiciunea în ficat şi intestine. Pericolele fisice se vor ivi în luna a 10-a şi in anul al 4 lea al vieţiĭ. In urma îngrijirilor ce i-se vor da însĕ va fi salvat. „Sórtea“ principelui se începe la anul 14 al vieţiĭ (1918). La etatea de 19 anĭ (1923) se vor ivi în viéţa lui „schimbărĭ marĭ“, carĭ vor privi şi sórtea poporului italian şi vor dura până la etatea de 23 anĭ (1927). El va vedé sucombând papismul şi ridicându-se apoi la o nouă strălucire — va vedea puterea Angliei înfrântă şi Italia şi Franţa, după nenumĕrate nenorocirĭ — unită. La 53 anĭ (1957) va vedé gloria Italiei în apogeul sĕu.

Vindecarea miopiei? Din Londra vine scirea, că oculistul engles Dr. Smith ar fi aflat un mĭjloc, cu ajutorul căruia s'ar puté delătura miopia. Doctorul Smith susţine anume, că la ómenĭ tinerĭ miopia s'ar puté vindeca în decurs de puţine ḑile la ómenĭ mai în vêrstă în timp de 3—4 lunĭ. La persónele, carĭ au trecut peste 50 de anĭ, invenţia d-rului Smith nu se póte aplica. — Cam greu de creḑut!

O scenă din rĕsboiŭ. Ḑiarele rusescĭ primesc din Vladivostok următórea informaţiune: Martorĭ ocularĭ povestesc o scenă care dovedesce în mod uimitor sângele rece al unui matroz rusesc. In ḑiua de 28 Iulie, când erau sĕ fie înmormêntaţĭ ofiţeriĭ şi marinariĭ vasului „Cesarevits“ căḑuţĭ în luptă, s'a presentat celui mai bĕtrân ofiţer, rĕmas în viéţă, un marinar tînĕr rănit, cu crucea Sf. George pe piept, dicêndu-i: „Cu cine — porunciţĭ — sĕ înmormêntez acéstă mână ruptă de trup“? „Inmormêntéz'o împreună cu acela căruia îi aparţine!“ rĕspunse ofiţerul. „Dér este a méa d-le ofiţer“, replică cu umor marinarul. „Atuncĭ îngróp'o împreună cu acela, care ţĭ-a fost mai scump!“ Marinarul plecă şi când după un timp óre-care se reîntórse, se anunţă ofiţerului cu cuvintele: „Am îngropat'o împreună cu picióre amiralului“.

Bibliografie.

Publicaţiunile Academiei Române. A apărut până acum publicaţiunea mai jos însemnată şi se află de vînḑare la următórele librării: *Socec* et Comp., Bucurescĭ. Otto *Harassowitz*, Leipzig. *Gerold* et Comp., Viena (Stefansplatz). *N. Iorga*: *„Stefan cel Mare, Mihaiŭ Viteazul şi Metropolia Ardealului“*. Preţul 40 b.

ULTIME SCIRI.

Paris, 5 Octomvrie. „Echo de Paris“ primesce din Petersburg scirea, că armatele japonese au început ofensiva şi, ocolind Mukdenul, înaintéză direct contra Tienlingului.

Petersburg, 5 Octomvrie „Novoje Vremja“ comunică, că la 1 Octomvrie generalul *Miscenko* cu câteva regimente de infanterie şi cu cazacĭ, *a atacat armata lui Kuroki*, însĕ *a fost silit sĕ se retragă.* Ruşii au avut 37 morţĭ şi mulţĭ răniţĭ.

Londra, 5 Octomvrie. „Daily Mayl“ primesce din *Cifu* scirea, că după spusele Chinesilor, Japonesii ar fi ocupat fortul *Titseling*. Granatele Japonesilor ajung până în oraş şi pricinuesc marĭ stricăciunĭ.

Diverse.

Un succes al îmbrăcămintei „reform“. O dovadă puternică, că haina reform a rĕmas învingĕtóre în lupta contra modei de până acuma, ne ofere raportul, pe care l'a înaintat ḑilele aceste camera comercială şi industrială vienesă ministeriului de comerciŭ austriac cu privire la *fabricaţiunea de corsete.* Camera accentuéză în raportul ei, că îmbrăcămintea reform şi părerile autorităţilor medicale au avut o influinţă hotărîtóre asupra scóterei din us a corsetului. Raportul ḑice: „Decursul acestui an de gestiune a fost fabricaţiunei de corsete atât de nefavorabil, în cât aprópe tóte stabilimentele au trebuit se reducă în mod simţitor numĕrul lucrătorilor, *ba unele fabricĭ au fost chiar nevoite a sista cu totul fabricarea de corsete.* Causa acestui fenom zace în împrejurarea, că moda cea nouă a îmbrăcămintei femeescĭ (moda „reform“) face de prisos purtarea corsetelor; la acésta se mai adauge şi faptul, că procederea medicilor specialiştĭ acceleréză trecerea de la purtarea corsetului la abandonarea lui totală“.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Octomvrie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	119.—
Renta de coróne ung. 4%	97.80
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	89.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.55
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.50
Impr. ung. cu premii	209.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	161.—
Renta de hârtie austr.	99.70
Renta de argint austr.	99 65
Renta de aur austr.	119.65
Renta de corone austr. 4%	99.60
Bonurĭ rurale ungare 3½ %	91.05
Losurĭ din 1860.	154.65
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.49
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	783.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	678.75
Napoleondorĭ	19.04½
Mărcĭ imperiale germane	117.40
London vista	239·45
Paris vista	95.20
Note italiene	95.15

Cursul pieţei Braşov.

Din 5 Octomvrie n. 1904.

Bancnote rom.	Cump.	18.92	Vênd.	18.96
Argint român.	„	18.80	„	18.90
Napoleond'orĭ.	„	19.02	„	19.10
Galbenĭ	„	11.20	„	11.30
Ruble Rusescĭ	„	2.52½	„	2.54
Mărcĭ germane	„	117.20	„	117 40
Lire turcescĭ	„	21.50	„	21.60
Scris. fonc. Albina 5%		101.—	„	102.—

»Romana«

este titlul broşurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureşianu, cu descrierea şi esplicarea dansului nostru de salon

„**Romana**“ dans de colónă în 5 figurĭ. *Descrisă şi esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o întroducere („în loc de prefaţă“,) de *Tunarul din Dumbrău*, **Popa**. — Tipografia Aurel Mureşianu, Braşov 1903.

A trecut deja o jumĕtate de secol, de când, în epoca redeşteptării nóstre naţionale, s'a compus şi înfiinţat în Braşov „Romana“, unicul dans de colónă român. In iérna anului 1901, cu ocasiunea jubileului de 50 de anĭ de la fondarea Reuniunei femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Braşov cu ocasiunea acésta şi jubileul de 50 de anĭ al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechĭ, damele purtând costum naţional, au jucat „Romana“ jubilară, adecă au esecutat acest dans în tocmai după regulele şi prescrierile originale, cum s'a esecutat înainte cu 50 de anĭ la primul bal al „Reuniunei“.

Autorul broşurei esplică „Romana“ în strînsă legătură cu musica ei după aceste regulĭ şi prescrierĭ originale, fără abaterile şi erorile, ce cu timpul s'au furişat în acest dans. (Esplicarea figurilor o face alăturĭ şi în limba germană.)

Meritul autorului broşurei mai sus anunţate este, că a fixat regulele originale ale „Romanei“, ca orĭ şi unde în ţinuturile şi ţĕrile locuite de Românĭ acest dans de colónă român sĕ pótă fi studiat şi jucat cum se cade şi uniform. De aceea a adaus la finea broşurei şi textul frumósei şi atrăgĕtórei musice a „Romanei“, esplicând printre note tóte mişcările dansului după tactele musicei. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindenĭ între noi, a fost tot-déuna o dorinţă viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact şi uniform. Credem, că broşura de faţă, care face istoricul şi descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire şi acurateţă, va satisface pe deplin dorinţei generale.

Broşura este în cuart mare, hârtie fină şi tipar elegant, cu adausul unei cóle de note (musica „Romanei“ cu esplicărĭ) şi costă numai 2 cor. 50 banĭ (plus 5 banĭ porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se póte procura de la tipografia A. Mureşianu, Braşov.

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţil aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură raţională, de Dr. *George Maior*, profesor de agricultură la şcóla superióră de la Ferĕstrĕu şi la Seminarul Nifon Metropolitul din Bucurescĭ. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I ***Agrologia***, séu Agricultura generală. 34 cóle de tipar cu 217 figurĭ în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decisia Nr. 2078 din 1897. Costă *5 corone.*

Vol. II. ***Fitotechnia***, séu cultura specială a plantelor, 38 cóle de tipar cu 202 figurĭ în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă *8 corone.*

Vol. III. ***Zootechnia***, séu Cultura generală şi specială a vitelor cornute, dimpreună cu lânăria şi lăptăria, 49 cóle de tipar cu 225 figurĭ în text. Costă *8 corone.*

Vol. IV. ***Economia Rurală***, séu organisaţiunea şi administrarea moşiilor marĭ şi micĭ. Costă *8 corone.*

Cartea d-lui prof. Maior se deosebesce esenţial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba şi literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba nóstră, care tratéză tóte cestiunile cele mai marĭ ca şi pe cele micĭ privitóre la agricultura română din tote ţĕrile locuite de Românĭ, pe basa progreselor actuale ale sciinţei şi technicei agricole moderne. Ea ia serios concurenţa cu cele mai bune lucrărĭ apărute până acum în limbile culte germană, francesă etc.

Economia pentru şcólele poporale compusă de Teodor Roşiu, învĕţător la şcóla principală română din Lăpuşul-Unguresc. Edit. a doua. Preţul 60 b. (pl. 5 b. porto.)

Despre influinţa împrejurărilor asupra acţiunilor şi deprinderilor animalelor de Lamarck, cu un studiu asupra lui Lamarck, de Panaite Iosîn. Preţul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură şi fost estimator espert la banca agricolă. Motto: „Sĕrac în ţĕră săracă“. Eminescu. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

„Cartea Plugarilor“ séu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor“ etc. scrisă de *Ioan Georgescu.* 90 pag. Form. 8° costă 50 b. (+ 6 b. porto).

Insoţirile de credit împreunate cu însoţirĭ de consum, de vêndare, de viierĭ, de lăptarĭ etc. Indreptare practică pentru înfiinţarea şi conducerea de astfel de însoţirĭ, de F. W. Raiffeissen. *Ediţiunea a V-a* Trad. de *Dr. A. Brote.* Editura Reuniunei rom. de agricultură din comit. Sibiiului Conţine 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 banĭ.)

Grădina de legume, de *Ioan F. Negruţiu*, profesor în Blaşiŭ. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruţiu, e de cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto).

Imbunătăţirea stării sătenului, de Gr. G. Peucescu. Preţul 50 banĭ (pl. porto 5 b.)

„Cultura şi îngrijirea grâului“, de I. F. Negruţiu. Pr. 14 b. (plus porto 5 b.)

„Economia“, pentru şcólele poporale de Teodorŭ Roşu. Preţul 60 banĭ (plus porto 5 b.)

Scrieri scolare.

Recompensele şi pedepsele în şcóla poporală, studiu pedagogic de *d. Darıu*, cu un adaus, 64 pag. format mare. preţul 60 banĭ, sĕ póte procura dela Tipografia A. Mureşianu, precum şi dela autor şi din librariĭ.

Cântul în şcóla poporală de *Iuliu Pop*, învĕţător în Năsĕud. Teoriă, praxă şi cântărĭ. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Preţul 60 b. (cu posta 66 b.)

Manual catechetic pentru primii anĭ şcolasticĭ, ca îndreptar pentru catecheţĭ, învĕţătorĭ şi părinţĭ, prelucrat de *Basiliu Raţiv*, profesor la seminariul din Blaşiu Preţul 80 b. (cu posta 90 b.)

Gramatica limbei române, pentru şcólele inferióre, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de *Ioan Papiu.* Partea I. Etimologia. *Ediţiunea II.* Preţul 50 banĭ.

Indreptar teoretic şi practic pentru **învĕţământul intuitiv** în folosul elevilor preparandialĭ, a învĕţătorilor şi a altor ómenĭ pe şcólă de V. Gr. *Borgovan* prof. de pedagogie. Ediţiunea III. Preţul 2 cor. 40 banĭ (+ 10 b. p.)

Oral general pentru şcóla română cu 6 clase şi cu un singur învĕţător de Georgiu Magyar. Preţul 80 b. (+ 10 b. p.

Scriptologia, séu modul de a învĕţa cetitul scriind. Indreptariu pentru învĕţătorĭ la tractarea Abecedarului de Basiliu *Petri* prof. preparandial pens. Preţul cor. 2. (+ 10 b. p.)

Antropomorfisme şi Antiantropomorfisme în limba română de *Nicolae Sulică.* In limba nóstră scrierile de felul acesta sunt rare şi scrierea acésta a d-lui profesor la gimnasiul român din loc Nic. Sulică se distinge nu numai prin conţinutul sĕu bogat şi sistematic, prelucrat după stricta metodă scienţifică, ci şi prin limbagiul sĕu scris la înţelesul tuturor. Autorul e cunoscut şi din scrierile sale folklorice filologice de până acum. Preţul 80 banĭ (+ 5 banĭ porto.)

Cărţĭ pentru comercianţĭ

şi funcţionarĭ de bancă:

Introducere în contabilitate şi contabilitatea înpartidă simplă, de I. C. Panţu. O carte bună pentru a învĕţa cu uşurinţă contabilitatea. Paginĭ I—VIII + 213. Preţul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondenţa comercială“ de *I. C. Panţu.* Conţine modele de circulare, scrisorĭ de informaţiunĭ, recomandaţiunĭ şi acreditive; scrisorĭ în comerciul cu mărfurĭ, comisiune şi espediţiune; cestiunĭ cambiale, afacerĭ cu efecte, monede, cupone etc. Preţul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea duplă, de *I. C. Panţu.* Acéstă broşură conţine: *afacerile de credit cambial şi afacerile de bancă.* Preţul broş. 2 corone (+ 10 banĭ porto).